

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

Кафедра будівельних машин

ЗАТВЕРДЖЕНО

протокол №___ від _____

засідання Вченої ради факультету АІТ

Голова _____ І. В. Русан

«___» _____ 2018 р.

ТИПОВЕ ПОЛОЖЕННЯ
про навчально-наукову лабораторію
кафедри будівельних машин

КИЇВ - 2018

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Навчально-наукова лабораторія (далі – ННЛ) є структурним підрозділом, який об'єднує фахівців з різних сфер знань та створюється в складі кафедри, факультету (далі – кафедра, факультет) Київського національного університету будівництва і архітектури (далі – університет).

1.2. ННЛ створюється задля якісної підготовки здобувачів вищої освіти та здобувачів освітнього ступеня доктора філософії (PhD) за напрямками, що відповідають профілю кафедри та факультету через впровадження отриманих здобутків інноваційної, наукової, науково-технічної діяльності в освітній процес.

1.3. Навчально-наукова лабораторія створюється за умови планування лабораторних, практичних занять за дисциплінами кафедри відповідно до навчальних планів та проведення її співробітниками разом з науково-педагогічним персоналом наукових досліджень та науково-технічних (експериментальних) розробок, проведених з метою одержання наукового, науково-технічного (прикладного) результату. ННЛ реорганізовується відповідними наказами ректора на підставі рішення Вченої Ради університету за службовою запискою декана факультету після розгляду цього питання на засіданні вченої ради факультету.

1.4. У своїй діяльності навчально-наукова лабораторія керується нормативно-правовими актами України в галузі освіти та науки, Статутом університету, наказами ректора, розпорядженнями проректорів за напрямками, рішеннями вчених рад університету та факультету, науково-методично-редакційної ради факультету, Науково-методичної ради університету, розпорядженнями декана факультету та протокольними рішеннями завідувача кафедри, Положенням про кафедру, документацією системи менеджменту якості університету та цим Положенням.

1.5. Зміст роботи навчально-наукової лабораторії визначається планами розвитку університету, факультету та кафедри.

1.6. Діяльність навчально-наукової лабораторії здійснюється відповідно до затвердженого розкладу навчальних занять, розкладу екзаменів, графіків консультацій, планів з наукової роботи (планів з проведення науково-дослідних робіт) та затверджених завідувачем кафедри річних планів.

1.7. Річний план роботи навчально-наукової лабораторії складається завідувачем лабораторії, та затверджується завідувачем кафедри до 01 грудня кожного року.

1.8. Документація ННЛ складається з:

- плану лабораторії;
- методичних рекомендацій до виконання практичних (лабораторних) робіт;
- інструкцій з експлуатації обладнання лабораторії;
- посадових інструкцій співробітників лабораторії відповідно до штатного розпису;
- інструкцій з охорони праці та пожежної безпеки для працівників лабораторії, здобувачів, студентів та інших осіб, які залучаються до робіт в лабораторії;
- журналів реєстрації інструктажів з питань охорони праці та пожежної безпеки;
- санітарно-технічних паспортів приміщень лабораторії та робочих місць.

1.9. Усі матеріальні цінності лабораторії, включно з обладнанням, пристроями, меблями, допоміжними засобами та матеріалами обліковуються в інвентарному описі встановленого зразка завідувачем лабораторії, який є відповідальним за їхнє збереження.

1.10. Працівники навчально-наукової лабораторії забезпечують схоронність документів, що містять персональні дані та доступ суб'єктів до власних персональних даних.

2. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ

2.1. Сприяння підвищенню якості підготовки здобувачів вищої освіти, зокрема здобувачів освітнього ступеня PhD через здійснення тісного зв'язку наукових досліджень з освітнім процесом кафедри, факультету шляхом залучення науково-педагогічних працівників кафедри, факультету, інституту, аспірантів, здобувачів вищої освіти до науково-дослідних робіт та, водночас, залучення науковців до викладацької діяльності.

2.2. Інтеграція наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності шляхом співробітництва, створення консорціумів із закладами вищої освіти, науковими установами МОН України, галузевими науковими установами, державними підприємствами, органами місцевого самоврядування, громадськими організаціями, міжнародними науковими установами тощо.

2.3. Оприлюднення результатів наукових досліджень (крім випадків, які пов'язані з дотриманням умов конфіденційності) на конференціях, семінарах та у наукових виданнях, які індексуються накометричними базами даних.

2.4. Впровадження результатів наукових досліджень у виробництво та в освітній процес.

3. ФУНКЦІЇ

3.1. Для виконання основного завдання щодо сприяння підвищенню якості підготовки здобувачів вищої освіти на рівні навчально-наукової лабораторії виконуються такі функції:

–організація освітньої діяльності навчально-наукової лабораторії на засадах академічної доброчесності;

–участь у процесах забезпечення якості вищої освіти та освітньої діяльності відповідно до Статуту університету;

–участь в організації та здійсненні співробітництва з установами та організаціями за напрямками діяльності кафедри, (факультету);

–залучення здобувачів та інших учасників освітнього процесу до наукової діяльності в освітніх, інноваційних та наукових проектах;

–організація самостійної роботи здобувачів денної та заочної (дистанційної) форм навчання з метою розвитку творчих та дослідницьких здібностей здобувачів;

–організація та проведення заходів щодо впровадження інноваційних освітніх технологій в усі види навчальних занять, які проводяться;

–обґрунтування та ініціювання процедури придбання обладнання, матеріалів тощо, а також оформлення службових записок з метою оновлення матеріально-технічної бази навчальної лабораторії;

–проведення (супровід) лабораторних та практичних занять відповідно до розкладу освітнього процесу та графіків самостійної роботи здобувачів.

3.2. Задля виконання завдання щодо інтеграції наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності:

–розробка та впровадження в практику інноваційних продуктів;

–участь у розробленні та виконанні програм економічного та соціального розвитку суспільства разом з іншими закладами вищої освіти, науковим установами МОН України та національними галузевими науковими установами;

–проведення спільних наукових досліджень, експериментальних та інноваційних розробок;

–організація співпраці з усіма визначеними групами зовнішніх стейкхолдерів, діяльність яких пов'язана з проведенням наукових досліджень та впровадження їх результатів у виробництво;

–набуття, охорони та захисту прав інтелектуальної власності тощо;

3.3. З метою оприлюднення результатів наукових досліджень для широкої громадськості:

–участь в організації та супровід наукових конференцій, симпозіумів, круглих столів тощо (підготовка матеріалів до фахових та наукових збірників, зокрема електронних, розробка дизайну запрошень, друк запрошень та їхнє розповсюдження, підготовка приміщення тощо);

–створення та організація бази даних за науковим та освітянським напрямками ННЛ (кафедри, факультету);

–забезпечення актуальної інформації про напрямки діяльності ННЛ на інформаційному порталі університету;

–сприяння науково-педагогічним працівникам у розміщенні в інституційному репозитарії університету навчально-методичних та наукових матеріалів, та проведення поточного аналізу щодо їхньої актуальності та наявності у повному обсязі відповідно до вимог нормативної бази університету;

3.4. Задля впровадження результатів наукових досліджень у виробництво та в освітній процес:

–організація доступу всіх учасників освітнього процесу до використання посібників, навчально-методичної та наукової літератури, програмних продуктів при підготовці до курсових, дипломних та дисертаційних робіт;

–розробка тематики лабораторних (практичних) та лекційних занять на результатах наукової роботи ННЛ та впровадження їх у освітній процес;

–залучення здобувачів освітнього процесу до проведення прикладних наукових робіт;

–участь у формуванні наукових шкіл;

–пошук та формування заявок на участь науково-педагогічного персоналу та персоналу ННЛ у грантових програмах, міжнародних наукових чи освітніх проектах за напрямком ННЛ (кафедри, факультету, інституту);

4. КЕРІВНИЦТВО

4.1. Завідувач лабораторії здійснює керівництво ННЛ згідно з посадовою інструкцією та затверджується завідувачем кафедри й узгоджується в установленому порядку.

4.2. Завідувач лабораторією несе персональну відповідальність за: організацію, планування діяльності, результативність виконання поставлених перед навчально-науковою лабораторією завдань та результати моніторингу діяльності; проведення коригувальних дій за результатами аналізу ризиків процесів, в яких бере участь ННЛ; організацію діяльності з питань системи менеджменту якості.

4.3. Управління діяльністю навчально-наукової лабораторії здійснюється згідно із службовою підпорядкованістю, положеннями посадових інструкцій співробітників шляхом визначення дій, що спрямовані на забезпечення результативності та ефективності функціонування ННЛ.

5. ПРАВА ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

5.1. Відповідальність завідувача ННЛ, навчально-допоміжного персоналу (співробітників) лабораторії визначається чинним законодавством, правилами внутрішнього розпорядку університету та їхніми посадовими інструкціями.

5.2. Завідувач лабораторії несе особисту відповідальність за ННЛ в цілому, за рівень організації проведення наукової, навчальної, методичної, організаційної роботи та роботи із здобувачами, за створення здорової, творчої атмосфери в колективі лабораторії, дотримання штатної, правил внутрішнього розпорядку, охорони праці, протипожежної безпеки, за збереження, ефективне та раціональне використання закріплених за навчальною лабораторією обладнання, майна і приміщень.

5.3. Відповідальність кожного працівника визначається індивідуально залежно від покладених на нього обов'язків для виконання завдань та функцій

лабораторії в системі менеджменту якості та плану роботи навчально-наукової лабораторії.

5.4. Співробітники лабораторії мають право вимагати від відповідних служб університету забезпечення необхідних умов для проведення освітнього процесу та інших процесів, в яких задіяна навчально-наукова лабораторія.

5.5. Завідувач навчально-наукової лабораторії має право:

– брати участь у роботі всіх підрозділів і органу управління структурних підрозділів, де обговорюються і вирішуються питання діяльності навчально-наукової лабораторії;

– вимагати від відвідувачів та користувачів лабораторії дотримання правил внутрішнього розпорядку і трудової дисципліни, раціонального використання матеріалів, приладів та обладнання тощо.

6. СТРУКТУРА, ШТАТНИЙ РОЗКЛАД ТА РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

6.1. Навчально-наукова лабораторія входить до складу кафедри будівельних машин факультету АІТ .

6.2. Структура, кількісний і якісний склад лабораторії залежать від обсягу та характеру навчального навантаження підготовки здобувачів вищої освіти, які визначаються навчальними планами чи об'єму отриманого грантового фінансування.

6.3. До складу ННЛ входить навчально-допоміжний персонал. Вимоги до кваліфікації, обов'язки, права та відповідальність співробітників регламентується посадовими інструкціями.

6.4. Завідувач навчально-наукової лабораторії та його підлеглі є штатними працівниками університету.

6.5. За навчально-науковою лабораторією закріплюється приміщення та обладнання для організації та забезпечення освітнього та наукового процесів.

6.6. Закріплені за навчально-науковою лабораторією майно та приміщення є складовою частиною власності кафедри, тому вони не можуть бути вилучені або передані іншим підрозділам без погодження із завідувачем кафедри.

6.7. Приміщення ННЛ повинні мати природне та штучне освітлення, бути світлими, теплими і сухими. Обладнання, інструменти, колір фарбування стін добираються відповідно до вимог ергономіки з використанням сигнальних кольорів і законів безпеки.

6.8. Облаштування ННЛ демонстраційним столом, аудиторною дошкою, технічними засобами навчання, навчально-наочними приладами, комп'ютерною технікою, постійними та змінними навчально-інформаційними стендами, обладнанням загального призначення та спеціальним обладнанням (витяжною шафою, секційними шафами для збереження приладів, посуду, інструментів та навчально-наочного обладнання) для виконання практичних (лабораторних) та науково-дослідних робіт здійснюється адміністрацією університету відповідно до характеру діяльності ННЛ.

6.9. Приміщення ННЛ повинні мати:

- куточки з охорони праці та пожежної безпеки;
- аптечки з набором медикаментів для надання першої медичної допомоги;
- первинні засоби пожежогасіння відповідно до Правил пожежної безпеки.

6.10. Заборонено використання приміщень ННЛ, її обладнання та навчально-методичного забезпечення в цілях, не передбачених організаційною документацією університету.

6.11. Для проведення наукових досліджень на обладнанні лабораторії необхідно оформити належними чином заявку, де вказати мету дослідження, опис необхідного обладнання та умови проведення експерименту. Заявка на проведення досліджень обов'язково узгоджується з відповідальним за лабораторію, завідувачем кафедри та деканом факультету.

7. ВЗАЄМОДІЯ З ІНШИМИ СТРУКТУРНИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ

7.1. У процесі здійснення своїх функцій ННЛ взаємодіє з наступними структурними підрозділами університету:

–з навчально-науковими інститутами, інститутами, факультетами, кафедрами та ненавчальними структурними підрозділами університету з питань планування та реалізації освітнього та наукового процесів;

–з навчальним відділом, навчально-методичним відділом –з питань планування, проведення освітнього процесу та контролю результатів набутих знань та вмінь здобувачами вищої освіти, навчально-методичного забезпечення освітнього процесу та його документального забезпечення;

–з відділом технічних засобів навчання –з питань організації технічного супроводу навчальних (лабораторних) занять;

–з структурними підрозділами які відповідальні за інноваційні проекти освіти та здійснюють моніторинг якості вищої освіти. Задля участі ННЛ у національних та міжнародних програмах (проектах) та впровадження інструментів гарантії якості вищої освіти та освітньої діяльності; функціонування та удосконалення системи якісного менеджменту університету у відповідності до міжнародного стандарту ISO 9001-2015;

–з адміністративно-господарськими відділами та службами –з питань забезпечення відповідних умов для проведення освітньої діяльності ННЛ;

–з науково-технічною бібліотекою –з питань забезпечення освітнього процесу навчально-методичною літературою;

–з планово-фінансовим відділом, бухгалтерією, відділом маркетингу та технічного розвитку –з фінансових питань, що стосуються ННЛ;

–з структурними підрозділами підпорядкованими проректору з наукової роботи –з питань проведення наукової та науково-технічної діяльності ННЛ;

–з іншими структурними підрозділами університету які беруть участь у реалізації основних завдань ННЛ.

7.2. Порядок співробітництва ННЛ зі сторонніми організаціями визначається навчальними планами підготовки здобувачів вищої освіти, договорами про співпрацю тощо, а також характером та обсягом наукової роботи ННЛ.